

FOTGÄNGARNAS FÖRENING - FOT

Till Stadsbyggnadskontoret, Göteborgs stad

Remissvar från Fotgängarnas förening på Arkitekturprogram för Göteborgs stad, dnr 0110/17

FOTgängarnas förening, FOT, har tagit del av remissmaterialet för Göteborgs arkitekturprogram.

Vi vill verkligen önska Göteborgs stad lycka till i ett fortsatt systematiskt och innovativt arbete för att främja en fotgängarvänlig och attraktiv stadsmiljö! FOT ser mycket positivt på att Arkitekturprogrammet så tydligt tar avstamp i fotgängarens villkor, storlek och hastighet. Gående är beroende av god såväl arkitektur som trafikplanering och utgör därför ett lackmустest på hur väl en stad lyckas länka samman dessa fält i sin planering

Gång är en viktig del i alla människors vardag, att gå är grundläggande för att vara människa, så självklart att det nästan glömts bort. För de flesta av oss gäller ju att vi skulle må bättre av att gå mer i vår vardag.

Glädjande nog ökar numera fotgängarnas status, och vi är på väg att betraktas som ett självständigt transportslag som ska respekteras och få plats i stadens offentliga rum. Därför behöver vi också en relevant plats i arbetet med att planera och utforma stadsmiljön, inte minst för att rätta till många årtiondens misstag.

Fotgängaren är direkt utsatt för väder och vind, ljus och skugga och för många starka sinnesupplevelser i den byggda miljön. Gestaltningen av stadens byggnader och anläggningar kan på ett avgörande sätt bidra till stimulerande och attraktiv miljö för dem som går och cyklar. Detta är i sin tur nödvändigt för omställningen till en mer hållbar stad.

Som gående rör man sig långsammare än andra trafikanter, 2-7 km/tim, dvs c:a 35-100 m/minut, vilket på gott och ont medför att omgivningens kvaliteter och brister exponeras för en och påverkar vare sig man vill eller inte. Alla bedrägliga miljöer blir så mycket mer dominanta när man går, för de exponeras så länge för en. Även exponering för buller och för hastiga fordon rörelser rörelse nära intill blir mer kännbart när man går. En sammanhängande stad där den gående hela tiden möter omsorgsfullt utformade rum med detaljer, olika tidsdjup, omväxling, växtlighet och utblickar kan å andra sidan ge ovärderlig rymd och stimulans i vardagslivet.

Nedan följer några mera specifika kommentarer till programmet

Angående samspel mellan olika skalor: Lägg till ny bebyggelse i småportioner i förhållande till det befintliga, inte för stora sjok! Riktigt stora projekt tenderar att utformas i en repetitiv mastodontskala som upplevs monoton för fotgängaren.

FOT ser risker från gångtrafikanternas synpunkt med några av målen och teserna om förtätning, höghus och trycket på de viktiga flödena i trafiknätets starka stråk. Det talas om behovet av sammanhängande stadsväv och finmaskigt nät. Det förtjänar att påpekas att fotgängaren (som rör sig långsammast) för sin framkomlighet verkligen är beroende av finmaskigheten, vidare av

rimlig frånvaro av buller för komfort i gångmiljön och möjlighet att prata med den man går tillsammans med. Observera alltså "rörelserummens" hastighet i förhållande till gångtrafikens maskvidd och motverka barriäreffekter! Det behövs också särskild omsorg för att motverka negativa mikroklimat-effekter i gångmiljön på de platser där höghus föreslås.

Det talas om "Skapa en mänsklig trafik i staden" (Tes 26), jfr med Trafikstrategin från 2014, där det sägs: "Prioritera fotgängare och cyklister i lokalmiljön". FOT menar att gångtrafikförbindelser inte ska avgränsas till lokala områden, utan man ska kunna gå obehindrat över hela staden. Det är viktigt med sammanhängande nät med rimlig maskvidd för gående också, inte bara cyklister!

I Kvalitetsindikatorerna talas om att minst 50% av gatunätet ska ha högst 30 km/tim, lite oklart vad som avses, 50% av den sammanlagda gatulängden? FOT vill påminna om att kapaciteten i biltrafiknätet ökar med låg hastighet. Låg hastighet i blandtrafik är som FOT ser det helt grundläggande för en fotgängarvänlig stad, om man menar allvar med detta!

Med vänlig hälsning

För Fotgängarnas förening

Sonja Forward

Järda Blix